एकनाथ पाटील अकॅडमी

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र

S.B.I बॅके जवळ, नवीन मोंढा, नांदेड. मो. 9822272776 / 8007770078

विषय : पोलिस भरती सरावपेपर-05 पोलीस भरती/ शिक्षणसेवक/ तलाठी/ इत्यादी

गुण : 100 वेळ : 90 मिनिटे

01) **भारतातील रामसर स्थळाची संख्या एकूण किती झाली आहे.(सप्टेंबर 2022 पर्यंत)**
1) 49 2) 69 3) 72 4) 75

02) **पहिली वंदे भारत एक्सप्रेस कोणत्या दोन शहरादरम्यान धावली?**
1) नवी दिल्ली- मुंबई 2)नवी दिल्ली- वाराणसी
3) मुंबई- कोलकाता 4) मुंबई - चेन्नई

03) **175 रुपयाचे नवीन नाने कोणत्या IIT संस्थाला 175 वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल केंद्र सरकारने काढले ?**
1) IIT कानपूर 2) IIT रुरकी
3) IIT खरगपूर 4) IIT दिल्ली

04) **भारताने आतापर्यंत पॅराल्मिपिक स्पर्धेत एकूण किती पदके जिंकली ?**
1) 19 2) 12 3) 31 4) 49

05) **2022 चा आशियाई क्रिकेट स्पर्धेचा विजेता संघ कोणता?**
1) श्रीलंका 2) पाकिस्तान 3) भारत 4) बाग्लादेश

06) **माझी मैना गावाकडे राहिली ही संयुक्त महाराष्ट्राची छक्कड कोणत्या शाहीराने गायली ?**
1) शाहिर साबळे 2) गणपतराव वेलकरकर
3) शाहीर होनाजी बाळा 4) शाहीर अमरशेख

07) **नालंदा विद्यापीठाची स्थापना कोणाच्या काळात झाली?**
1) स्कंदगुप्त 2) समुद्रगुप्त 3) कुमारगुप्त 4) श्रीगुप्त

08) **संत तुकाराम महाराज खालीलपैकी कोणत्या मुघल सम्राटाच्या समकालीन होते ?**
1) बाबर 2) अकबर 3) जहागीर 4) औरंगजेब

09) **खालीलपैकी कोणत्या मुघल सम्राटाच्या काळात ब्रिटिश इंडिया कंपनीचा पहिला कारखाना भारतात सुरु झाला?**
1) अकबर 2) जहागीर 3) शहाजहान 4) औरंगजेब

10) **खालीलपैकी कोठे प्रसिद्ध विरुपाक्ष मंदिर आहे ?**
1) अद्रचालम 2) चिदंबरम
3) हम्पी 4) श्रीकालहस्ती

11) **खालीलपैकी कोणती महिला संविधान सभेची सदस्य होती?**
1) हंसा मेहता 2) दुर्गाबाई देशमुख
3) विजयालक्ष्मी पंडित 4) वरील सर्व

12) **भारताचे राष्ट्रगीत आणि राष्ट्रगान संविधान सभेने कधी स्विकृत केले ?**
1) 22 जुलै 1947 2) 1 मे 1949
3) 24 जाने 1950 4) 24 जोन. 1949

13) **भारतीय राज्यघटनेच्या कार्यपद्धती नियम समिती अध्यक्ष कोण होते ?**
1) जवाहरलाल नेहरु 2) वल्लभभाई पटेल
3) डॉ. राजेंद्र प्रसाद 4) डॉ.के.एम.मुन्शी

14) **" कायद्याने प्रस्तापित पध्दत" आम्ही राज्यघटनेत कोणत्या देशाकडून स्विकारली.**
1) आर्यलंन्ड 2) जपान 3) जर्मनी 4) इंग्लंड

15) **भारतीय राज्यघटनेच्या प्रस्ताविकेला घटनेचे ओळखपत्र असे कोणी संबोधले.**
1) त्या छागला 2) के.टी.शहा
3) पंडित ठाकूरदास भार्गव 4) नाना पालखीवाला

16) **दालचिनीच्या झाडाचा .... हा भाग दालचिनी म्हणून वापरला जातो.**
1) साल 2) पाने 3) फळे 4) फुले

17) **भात शेतीमध्ये कोणता मासा प्रामुख्याने वाढविला जातो?**
1) कटला 2) जिताडा 3) मरळ 4) चंदेऱ्या

18) **महानुभाव पंथाचे मंदिर......... येथे आहे.**
1) सेलू 2) कंधार
3) पांचाळेश्वर 4) पूणतांबे

19) **कोणती नदी काही क्षेत्रात पुणे, सोलापूर, व पुणे , अहमदनगर जिल्हयाची नैसर्गिक सीमा आहे ?**
1) तापी 2) भिमा 3) महानदी 4) कृष्णा

20) **खालीलपैकी गोदावरीची कोणती उपनदी नाही ?**
1) इंद्रावती 2) प्रवरा 3) इंद्रायणी 4) दुधना

21) **इसवीसनाच्या कोणत्या शतकात आयबॅक न्युटनने त्याचे गतिविषयक तीन नियम मांडलेले आहेत ?**
1) 16 वे शतक 2) 17 वे शतक
3) 18 वे शतक 4) 19 वे शतक

22) **जर धातुला उष्णता दिली तर त्याचे तापमानात काय होते.**
1) सतत वाढते 2) सतत कमी होते
3) स्थिर राहू शकते 4) वाढते किंवा स्थिर राहते

23) **1920 मधील अखिलभारतीय अस्पृश्यता निवारण परिषद**

कोठे पार पडली ?

1) सोलापूर 2) मुंबई 3) नागपूर 4) पुणे

24) अज्जन एलायजा सॉलोम हे ज्यूधर्मीय ग्रहस्थ......... च्या व्यवस्थापक मंडळाचे सदस्य होते.

1) प्रार्थना समाज 2) सत्यशोधक समाज
3) ब्राम्होसमाज 4) यापैकी नाही

25) आर्यबोध्द समाज .... येथे होता.

1) कोल्हापूर 2) नागपूर 3) औध 4) पुणे

26) विधाने वाचा.
अ) द्,ध् ही कठोर व्यंजने आहेत.
ब) ज्, झ् ही मृदू व्यंजने आहेत.
क) ग्, ह् ही अनुनासिके आहेत.

1) अ व ब चूक 2) फक्त अ चूक
3) फक्त ब बरोबर 4) यापैकी नाही

27) ठरावीक क्रमाने आलेल्या अक्षरांच्या समूहातून एक विशिष्ट अर्थ व्यक्त होतो. त्याला........ असे म्हणतात.

1) वर्ण 2) स्वर 3) शब्द 4) वाक्य

28) प्,फ्,ब्,भ्,म् या व्यंजन उच्चार प्रकारांना .... म्हणतात.

1) कंठ्य 2) तालव्य 3) औष्ठय 4) यापैकी नाही

29) विपत्काल या शब्दाची संधी खालीलपैकी कोणत्या पोट शब्दांनी केली जाते.

1) विपत् + काल 2) विप + त्काल
3) विपद् + काल 4) बिः + पद्काल

30) पुढील वाक्यातील विशेषनाम ओळखा.
' माधुरी उद्या शाळेत जाईल.'

1) उद्या 2) शाळेत 3) जाईल 4) माधुरी

31) कोण, काय, कोणी, कोणाला – ही सर्वनामे सर्वनामाच्या कोणत्या प्रकारात मोडतात ?

1) दर्शक सर्वनामे 2) संबंधी सर्वनामे
3) प्रश्नार्थक सर्वनामे 4) आत्मवाचक सर्वनामे

32) जो विकारी शब्द नामाची व्याप्ति मर्यादित करतो त्यास .... म्हणतात.

1) सर्वनाम 2) क्रियापद 3) विशेषण 4)यापैकीनाही

33) वाक्यातील क्रियापदाचे रुप आशीर्वाद, आज्ञा, प्रार्थना, विनंती किंवा उपदेश याविषयी अर्थबोध घडवित असेल तर अशा वाक्यांना काय म्हणतात?

1) स्वार्थी 2) नकारार्थी 3) विद्यर्थी 4) आज्ञार्थी

34) वाक्यातील अधोरेखित क्रियापदाचा प्रकार ओळखा.
चेंडू सीमारेषेबाहेर जाऊन <u>स्थिरावला</u>.

1) संयुक्त क्रियापद 2) साधित क्रियापद
3) प्रयोजक क्रियापद 4) शक्य क्रियापद

35) तुमच्या यशात सहभागी होण्यात मला खचितच आनंद मिळेल– या वाक्यातील क्रियाविशेषण अव्ययाचा प्रकार कोणता ?

1) सातत्यदर्शक 2) प्रकारदर्शक
3) रीतिवाचक 4) स्थितीदर्शक

36) पेक्षा,तम,मध्ये, परीस– शब्दयोगी अव्ययांचा प्रकार ओळखा.

1) हेतूवाचक 2) कालवाचक
3) स्थलवाचक 4) तुलनावाचक

37) अभ्यासात संयम, सातत्य म्हणजे यशाची हमी – उभयान्वयी अव्ययाचा प्रकार कोणता ?

1) स्वरुपबोधक 2) उद्देशबोधक
3) परिणामबोधक 4) संकेतबोधक

38) खालीलपेकी कोणता शब्द तिन्ही लिंगात येत नाही ?

1) मांजर 2) बाग 3) पोर 4) मूल

39) खेरीज, शिवाय, पेक्षा ही विभक्तीरुपक अव्यये कोणत्या विभक्तीचे आहेत ?

1) तृतीया 2) षष्ठी 3) पंचमी 4) चतुर्थी

40) शामा चित्र काढत राहील.– या वाक्याचा काळ ओळखा.

1) साधा भविष्यकाळ 2) रीति भविष्यकाळ
3) पूर्ण भविष्यकाळ 4) साधा वर्तमानकाळ

41) वैकल्पिक द्वंद्व समासाचे उदाहरण कोणते ?

1) न्यायान्याय 2) नीलकंठ 3) विटीदांडू 4) हरिहर

42) थोराकडून सत्य बोलले जाते.– प्रयोग ओळखा.

1) प्रधानकर्तृक कर्मणी 2) कर्तरी प्रयोग
3) भावे प्रयोग 4) नवीन कर्मणी प्रयोग

43) परिणामबोधक संयुक्तवाक्य बनविताना कोणत्या उभयान्वयी अव्ययाचा वापर होतो ?

1) म्हणून, सबब 2) अथवा, किंवा
3) परी, पण 4) व, आणि

44) ' अत्रीच्या आश्रमी | नेले मज वाटे | माहेरची वाटे | खरेखुरे' - अलंकार ओळखा.

1) उपमा 2) रुपक 3) उत्प्रेक्षा 4) अपन्हुती

45) खालीलपैकी अंशाभ्यस्त शब्दांचा पर्याय ओळखा.

1) जेजे 2) डावपेच
3) समोरासमोर 4) तुकडे तुकडे

46) अशुद्ध शब्द ओळखा.

1) नीती 2) विभुती 3) रीति 4) दीप्ती

47) कोणाकडेही डोळे वर करुन न बघणारी सुंदर मनोहर स्त्री–

1) गजगामिनी 2) याक्षिणी
3) मुग्धा 4) अंकिता

48) ' कुक्षि ' या शब्दाचा समानार्थी शब्द कोणता ?

1) निंदा 2) म्यान 3) आण 4) शपथ

49) ' काळजाचा लचका तुटणे' - या वाक्प्रचाराचा विरुद्धार्थी वाक्प्रचार ओळखा.

1) मनोरथ पूर्ण होणे 2) मनात विकल्प येणे
3) मनात मांडे खाणे 4) मन मोहरुन जाने.

50) समानार्थी म्हण ओळखा. ' जगात बुवा अन् मनात कावा.'

1) तोंड चोपडा नि मनी वाकडा

2) तण खाई धन
3) ढोंग धतूरा हाती कटोरा
4) नाव देवाचे नि गाव पुजाऱ्याचे

51) AZ, EV, IR, OL, ?
1) UF 2) UE 3) UT 4) UG

52) 95, 111, 136, 172, ?
1) 218 2) 220 3) 221 4) 223

53) ab __ aa __ bbb __ aaa __ bbba
1) abba 2) baab 3) aaab 4) abab

54) **वेगळे पद ओळखा.**
1) 28 2) 327 3) 5125 4) 6213

55) GO : FHPN :: STOP : ?
1) TRUSNPOQ 2) QOPNSURT
3) OQNPSURT 4) TRUSPNQO

56) 11 : 7 :: ? : 11
1) 17 2) 18 3) 19 4) 22

57) **एका सांकेतिक भाषेत** LIKE **चा संकेतांक** 2413 **असेल आणि** BITE **चा संकेतांक** 7483 **आहे. तर** KITE **चा संकेत त्याच भाषेत कसा तयार होईल ?**
1) 1538 2) 1348 3) 1438 4) 1483

58) 8*4 =48, 9 * 6 =45 **तर त्याच सांकेतिक भाषेत** 8*6=?
1) 56 2) 25 3) 28 4) 42

59) **एका सांकेतिक भाषेत शेळीला करडू म्हटले, गाईला वासरु म्हटले, वाघाला बछडा म्हटले तर घोडयाला काय म्हणावे?**
1) खेचर 2) शिंगरु 3) गाढव 4) रेडकू

60) **मागील आठवडयात सोमवारी 24 जून ही तारीख होती. आज शनिवार आहे तर पुढील आठवडयात शुक्रवारी कोणती तारीख येईल ?**
1) 7 जुलै 2) 13जुलै 3) 5जुलै 4) 14 जुलै

61) **दोन घडयाळापैकी पहिले घडयाळ हे दर तासाला 4 मिनिटे मागे जाते व दुसरे घडयाळ दर तासाला 6 मिनिटे पुढे जाते. रविवार सकाळी 9 वाजता बरोबर 9 ही अचूक वेळ दाखविते. तर दुसऱ्या दिवशी दुपारी 3:00 वाजता दोन्ही घडयाळांनी दाखविलेल्या वेळेत कितीचा फरक पडेल?**
1) चार तास 2) पाच तास 3) तीन तास 4) सहा तास

62) **पल्लवी पूर्वेच्या दिशेने चालू लागली. नंतर ती उजवीकडे काटकोनात वळून चालू लागली. पुन्हा ती उजवीकडे काटकोनात वळाली. तर तिच्या समोरील बाजूंची विरुद्ध दिशा कोणती?**
1) पश्चिम 2) पूर्व
3) दक्षिण 4) उत्तर

63) **एका प्रांगणात मुले 5 रांगा करुन उभे आहेत. प्रत्येक रांगेत मध्यभागी असलेला मुलगा 7व्या स्थानावर आहे. या सर्व मुलांची एकच रांग केल्यास नवीन रांगेतील मध्यभागी मुलाचा क्रमांक कितवा असेल ?**
1) 16 2) 17 3) 33 4) 19

64) **कोबी, मेथी, भाजी– योग्य वेनआकृती निवडा.**
1) 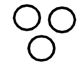 2) 3) 4) 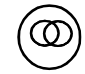

65) **विधाने:** **1. सर्व बदके बगळे आहेत.**
2. एकही बगळा मासा नाही.
अनुमान: **1. एकही मासा बगळा नाही.**
2. काही बगळे बदक नाही.
3. सर्व बगळे बदक आहे.
1) अनुमान 3 बरोबर 2) फक्त 1 बरोबर
3) 1 व 3 बरोबर 4) फक्त 3 चूक

66) **राम आणि श्याम हॉकी व व्हॉलीबॉल मध्ये चांगले खेळाडू आहेत. सचिन व राम हॉकी आणि बेसबॉलमध्ये चांगले आहेत. गौरव आणि श्याम हॉलीबॉल व क्रिकेटमध्ये चांगले आहेत. सचिन, गौरव आणि सागर बेसबॉल व फुटबॉलमध्ये चांगले आहेत. तर बेसबॉल, क्रिकेट, व्हॉलिबॉल आणि फुटबॉल या सर्वांमध्ये चांगला कोण आहे ?**
1) सचिन 2) श्याम 3) गौरव 4) सागर

67)

4A	6C	2E
6P	13R	7T
8N	10P	?

1) 2T 2) 2R
3) 4T 4) 4R

68)
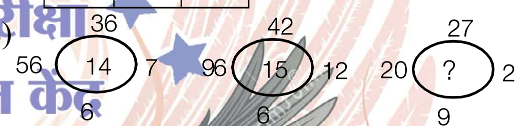

1) 19 2) 13 3) 16 4) 18

69) **एका अंतिम संघ निवडण्याच्या पद्धतीमध्ये हरणारा संघ बाद केला जातो. 128 संघामधून अंतिम संघाची निवड करण्यासाठी एकूण किती सामने खेळवावे लागतील?**
1) 128 2) 127 3) 64 4) 63

70) **शाम फोटोतील व्यक्तीकडे बोट दाखवत म्हणाला, " हिच्या मामाची एकुलती एक बहीण ही माझी आई लागते. " तर फोटोतील व्यक्ती शामची कोण ?**
1) मामेबहीण 2) आतेबहीण
3) मावस बहीण 4) बहीण

71) **सुरज त्याच्या बहिणीपेक्षा 730 दिवसांनी मोठा आहे. बहिणीचा जन्म शनिवारी आहे, तर सूरजचा जन्म कोणत्या वारी झालेला असेल?**
1) सोमवार 2) शनिवार 3) शुक्रवार 4) गुरुवार

72) **3 वाजून 3x मिनिटे व 5 वाजायला 5x मिनिटे कमी ह्या दोन्ही वेळा एकच वेळ दर्शविते, तर ती वेळ कोणती ?**
1) 4.15 2) 3.45 3) 4.12 4) 3.48

73) **केस : टक्कल :: पीक : ?**
1) वैराण 2) पाऊस 3) शेत 4) शेतकरी

74) 2, 16, 54, 128, ?, 432
1) 250 2) 225 3) 350 4) 325

75) **निळा, हिरवा, लाल,पिवळा या रंगाच्या पताका, याच क्रमाने एका पुढे एक लावल्यास 67 व्या क्रमांकाची पताका**

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र नांदेड
एकनाथ पाटील अकॅडमी

कोणत्या रंगाची असेल ?

1) निळी 2) पिवळी 3) हिरवी 4) लाल

76) दुधाचा भाव 10% नी वाढला तर घरात दुध किती टक्के कमी वापरावे म्हणजे खर्चात वाढ होणार नाही ?

1) $9\frac{1}{11}$ 2) $11\frac{1}{9}$ 3) 10 4) 11

77) एक वस्तू छापील किंमतीवर 5% सुट देवून विकली तरी सुद्धा 14% नफा होतो जर सुट न देता ती वस्तू विकली तर छापील किंमतीच्या शेकडा किती नफा होईल ?

1) $16\frac{1}{3}\%$ 2) $33\frac{1}{3}\%$ 3) $16\frac{2}{3}\%$ 4) 25%

78) पाच अंकी लहानात लहान संख्येला तीन अंकी लहानात लहान संख्येने भागल्यास उत्तर काय येईल ?

1) 10^2 2) 10^5 3) 10^4 4) 10^3

79) वरद 82% गुण मिळवून उत्तीर्ण झाला. जर त्याला 615 गुण मिळाले तर ती परिक्षा एकूण किती गुणांची होती ?

1) 740 2) 750 3) 730 4) 720

80) $0.\overline{45}$ व $0.\overline{54}$ यांची सरासरी किती ?

1) 0.5 2) 1 3) 4) 0.495

81) $\sqrt{\frac{4.84}{x}} = 0.22$ तर $x = ?$

1) 0.1 2) 0.01 3) 1000 4) 100

82) 985, 972, 959, 946, ... या अंकगणितीय श्रेणीतील २० वे पद शोधा.

1) 728 2) 725 3) 738 4) 715

83) $(a+b)^2 - (a-b)^2 = ?$

1) 0 2) 3ab 3) 2ab 4) 4ab

84) 5.25 : x : x : 84 या संख्या प्रमाणात आहेत तर x = ?

1) 28 2) 21 3) 56 4) 14

85) $7 - (0.07)^2 = ?$

1) 6.9951 2) 6.951 3) 6.9851 4) 6.851

86) 8+88 + 888 + ... या संख्या मालिकेतील पहिल्या पाच संख्या घेवून त्यांची बेरिज केल्यास किती येईल ?

1) 89670 2) 98670 3) 89760 4) 98760

87) खालीलपैकी कोणत्या संख्येस 59 ने नि:शेष भाग जातो ?

1) 1475 2) 1474 3) 1473 4) 1472

88) जर (a-b) = 8, ab = 116.25
तर $a^2 + b^2 = ?$

1) 576 2) 296.5 3) 180.25 4) 148.25

89) दोन संख्याचे गुणोत्तर 5:8 असून त्यांचा लसावि 280 आहे तर त्या दोन संख्याची बेरिज किती येईल ?

1) 91 2) 35 3) 56 4) 78

90) $\left(\frac{-3}{8}\right)^{-6}$ चा गुणाकार व्यस्त किती ?

1) $\left(\frac{8}{3}\right)^{-6}$ 2) $\left(\frac{-8}{3}\right)^{-6}$ 3) $\left(\frac{3}{8}\right)^{6}$ 4) $\left(\frac{-3}{8}\right)^{6}$

91) साखर कारखान्यात 5400 टन उसाचे गाळप 8 दिवसात होते तर 8100 टन उसाचे गाळप करण्यासाठी किती दिवस लागतील ?

1) 4 2) 12 3) 10 4) 15

92) मुंबईहून पंढरपूरला जाणाऱ्या दोन एस.टी.गाडया एकाच ठिकाणाहून सुटल्या. पहिली ताशी 65 किमी वेगाने सायं. 5.45 वाजता सुटली. दुसरी गाडी 78 किमी वेगाने सायं 6.45 वाजता सुटली. तर त्या किती वाजता एकमेकीस भेटतील ?

1) 9.45 वा 2) 12.45 वा
3) 10.45 वा 4) 11.45 वा

93) 10 मजूर रोज 6 तास काम करुन एक काम 12 दिवसात पुर्ण करतात तर त्या कामाच्या अडीच पट काम 20 मजूर रोज 9 तास काम करुन किती दिवसात पूर्ण करतील ?

1) 4 2) 12 3) 10 4) 8

94) चार विद्यार्थ्यांचे आजचे सरासरी वय14.5 वर्षे आहे. तीन वर्षापूर्वी त्यांची वये अनुक्रमे 4:5:6:8 या प्रमाणात होती तर सर्वात मोठया विद्यार्थ्याचे आजचे वय किती ?

1) 16 2) 19 3) 22 4) या.नाही

95) $\frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \frac{1}{12} + \frac{1}{120} + ... + \frac{1}{272} = ?$

1) 4 2) 1 3) $\frac{17}{18}$ 4) $\frac{16}{17}$

96) एका प्रदर्शनाला भेट देणाऱ्या व्यक्तीची संख्या दररोज दुप्पट होते, जर प्रदर्शन रविवारी सुरु झाले असेल आणि दर्शकांची संख्या शनिवारी 6400 झाली असेल तर पहिल्या दिवशी दर्शकांची संख्या किवा होती ?

1) 200 2) 100 3) 300 4) 50

97) एका भांडयात दुध व पाणी यांचे गुणोत्तर 5:7 आहे त्यात 3 लीटर दुध टाकले व 3 लीटर पाणी काढून घेतले तर नवीन गुणोत्तर 4:5 मिळते तर भांडयात दुध किती लिटर असेल ?

1) 40 2) 45 3) 50 4) 55

98) एक रेल्वे एका सिग्नल खांबाला 11 सेकंदात ओलांडते आणि 1800 मिटर लांबीच्या पुलाला 44 सेकंदात ओलांडते तर त्या रेल्वेची लांबी किती ?

1) 600 मी. 2) 500 मी. 3) 400मी. 4) 700मी.

99) एका गॅरेजमध्ये काही कार व मोटार सायकली आहेत. एकूण वाहनांची संख्या 25 असून त्यांच्या चाकांची संख्या 86 आहे तर त्या गॅरेजमध्ये मोटार सायकल किती आहेत ?

1) 18 2) 7 3) 72 4) 14

100) एका चौरसाकृती शेतीची बाजू 72 मीटर आहे. त्याच तीनपदरी तारेचे कुंपण घालण्यास किती मीटर तार लागेल?

1) 432 2) 288 3) 1728 4) 864

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र नांदेड
एकनाथ पाटील अकॅडमी